

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Цэди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы
1968 ч. сентябрь 10 ВТОРНИК № 213 (7056) Өртөө 2 көп.

КОММУНИСТИК КҮШ-АЖЫЛ ДЭЭШ

Коммунист күш-ажыл амылдарына, чурттаарына өөрчүлүшү — деп кыйгырып коммунист тургузушунун үзүндүсү социалист чарыштын эң чугула принциби апарган. Бүгү чуртта ышкыш, ол кыйгырыгын ала-биле бистиң республикамыстың үлктүр бугурулгелеринде, тууг, транспорт болгаш улус амыл-агынын өскө-дээ азыралында чүс-чүс, мун-мун кимилер амылдап туралар. Владимир Ильич Ленинниң төртүтүнгенинен бээр чүс чыл оюнга хайнышынын белеткели бо хүннеринде коммунист күш-ажыл дээш демисел улам калбарган. Ол демиселдин мурнуу адурунда республика үлктүрүнүн муракчы бугурулгелери чоруп туралар.

Коммунист күш-ажыл дээш демисел чүгө калбарган эвес, чаа, ханы утка-шынарлыг апарган. Илчичиниң төртүтүнгенинен бээр чүс чыл өскө белеткелиң үзүндүсү ол чаа-гай ат дээш демиселди турар амылчынар, бригадалар, цехтер, колонналар, үчүстөктөр болгаш бүдүн бригадалар боттарынын хүлээлгелеринге «беш чылды дөрт чартык чылда!», «Лениниң камналганын фондунга!», «Чүгө эки шынарлыг продукцияны Төзөн чуртка бээр!», «Чүш-ажылды эртемге үндөйлөп организастаар» дээш оон-дээ өскө чаа хүлээлгелериниң ат туралар.

Чырыктыгы келир үениң чаагай өзүмнү дээш демиселчилерниң хүлээлиги бистиң республикамыста чыл келген ту-дун-на калбарып турар. Бо хүннерде республикада 13 муң ажыг кили коммунист күш-ажыл дээш демиселди туралар. Ийи чыл бурунгар ол чургай 9,3 муң турган. А коммунист күш-ажыл бригадаларынын саны бо үениң дугу-зунда 168 турганынан 348 чедир өскөн. Моон алгаш көр-гө, коммунист күш-ажыл дээш демиселге кирип турар кимилериниң саны дөнтөмөл өзүп турар-дыр. «Коммунист күш-ажылды шалыпчы» деп хөкөк демалз республикада 4500 ажыг кимилер эдилеп туралар.

Чаа бугу-биле амылдар, чурттаар дээш шимчээшкни Кы-зылдың үлктүр бугурулгелеринде сөөлү чылдарда өскө кал-барган. Ол атты чедип алган республика тигоразиязы бол-гаш өскө-дээ аны-бур адырларда бригадаларын дугурул-ганын негелдер, оларнын амыл-агыралындан нити түн-жел, анализти үндүр талазы-биле СЭКП хохорну тодаргай амылдары чорудуп турар. Ылангыя чылдың-на Ленинниң хүннерде найысылалда коммунист күш-ажылды шалыпчы-ларынн сүлдүн эрттирери чанчыл болган. Аңаа тус-тус бугу-рулгелериниң төлөөлери чыл дугурунда кылган амылдын түнүп, социалист чарышты организастаанын талазы-биле боттарынын арга-дурмулганын салып, келир үеде күөс-дир сорулгаларын демделеп, чептерини болгаш аладалдарын уутулар хемчеглерин дугурумуп ат туралар. Силт мурнуу чарында коммунист күш-ажылдын бригадалары, цехтери болгаш тус-тус шалыпчылар ол аттарын багыткап туралар. А селтүүн хүннерде чарыштын бүгү негелдериниң каш чыл улаштыр күөсүлп келген бригадаларга ол атты тыпсып турар.

Коммунист күш-ажыл дээш демиселди турар бригадалар, участктар, бугурулгелер бодунук амыл-чорудулазынга ил негелден чүгө бугурулгө көргүзүлгелеринге улазырбайн, тус-тус кимилериниң хей-никти амылгына дө-ипелерини кө-дүрүп, социалист нити чурттаалга оларнын төлөпкү чоруду-рун чедип ол, нити болгаш тусун мергежилни бедеринче кичээлгенин улазырып туралар. Үе-биле дөңгө базары, үе-ниң негелдериниң дүштүр амылдары оларнын амылдарында нол чүгө апарган.

Маңаа холбаштыр бир чикелтен көргүзүп болур. Кызыл-дың № 2 автотранспорт бугурулгесинде коммунист күш-ажыл дээш шимчээшкни чүгө калбарган эвес, ханы утка-шынарлыг болу берген. Республикада база бир муракчы бугу-рулгелериниң бирдизи бо бугурулгениң чолаачыларынын хей изин коммунист күш-ажылды шалыпчы деп ат дээш демиселди турар. Оларнын амылдарына онзагай чүгө болза, бугурулгеге негел аныктары күш-ажылга кижизидип тур-гаш, төлөпкү амылдын кили кыдыр дээш кижизидилгениң бүгү хевирлерин амылдап туралар болур. Коммунист күш-ажыл колонназынын начальниги ш В. Антановка эртен чыл-дын яныз-бур чылдагаан-биле өөредилгенин арга катган элзэн хей изи чептээлгенин бугурулгениң удурулганы хүлээлип берген. Оларны коммунист күш-ажылды шалыпчыларына болгаш ол ат дээш демиселди тураларга быжылган. Чыл эртен, бугурулгеге келген аныктар чүгө тускай мергежил-ди чедип алган эвес, оларнын хей изин муракчыларга дең-нежиш, коммунист күш-ажыл дээш демиселди эгелзээр.

Ол-ла бугурулгениң чолаачызы, коммунист ш В. Осипен-коуң коммунист күш-ажыл бригадасы В. И. Ленинниң тө-ртүтүнгенинен бээр чүс чыл болур оюнга холбаштыр Ленин-ниң камналга фондунуң тургузар деп, эгелекчи саналды үн-дүргөн. Бо патриоттук эгелзешкни бүгү коллективтиң нити хөдээ апарган. Ам ол фондуга 18 муң рубль кирген.

Коммунист күш-ажыл дээш шимчээшкниң калбарга-нын болгаш чаа уткалыг болуп турарынын дугайында чикелтери өскө-дээ чептерден хей-биле көргүзүп болур. Ыччалар бо шимчээшкни чүгө бугурулгө көргүзүл-генин чыгыс талаалар ийикте, азы коммунист күш-ажыл-ды адын тыпсыра таваралар, чык болза бугурулгелерде-дээ чоруктар бисте бар. № 2 АТБ, Улуг-Хемниң ыяш амыл-агы чир. «Кызыл-Хаян» шахтазы, Туранның харылаа конторазы болгаш оон-дээ өскө бугурулгелер каш чыл иш-тинде коммунист күш-ажылды бугурулгени деп ат дээш демиселди калган турда, оларга мынчага чедир ол атты ты-ыспазына хамаарышкан партия райкомарынын, хохорку-нуң болгаш обкомфөвүлелин бо херекти удуруп турары-ның кошкаан көргүзүп турар-дыр. Коммунист күш-ажыл дээш демиселдин негелдеринден кандыг чүлдерини ол бугу-рулгелер боттандырынга бергенде турарын тодарайды, олар-га боттук дузаны көргүзөр апар. Оон башка бо шимчээшкни ала-чаңгарлаашкыч кирип, мобилизасчы утка-шынарны чидирип болур.

Коммунист күш-ажылды бригадаларынын, бугурулгелер-иниң өскөлдөр онзагай чүлүн, оларнын дуржулганын кал-ба-биле пропагандалап тургаш, В. И. Ленинниң төртүтүнгени-ниден бээр чүс чыл болурунга белеткелиң үзүндүсү комму-нист күш-ажыл дээш шимчээшкни улам калбартыры чугу-ла. Маңаа нол чүгө коммунист келир үениң чаа кимчи-лин хевирлеп кижизидери болур.

1969 чылдың үлүүнге

Былдың № 3 автобугу-рулгенинде чолаачы ш Шуберттин удуруганы коммуни-ст күш-ажыл бригадалар беш чыл палын дөрт чыл ады иштинде, күөсүлүп деп белет-кен хүлээлиги алган. Ону күөсүлүп төлөө, ай бүрү-дүнде амылдан шалыпчы-лын 130 хууза куулаатыс ужурап. Чолаачылар ботта-рынын сөөлү эртен, чартык чыл иштинде ортук амылдап

ТАРААНЫ БОЛДУНАР-ЛА ХӨЙ-БИЛЕ КҮРҮНЕГЕ



Бо хүннерде Бармын-Хем-киң районун «Большевик» кө-дээ амыл-агы эртенде дү-жүт ажаал алышкынын түдүк чоруп турар. Колхоз бо чыгыс 2300 гектар тарааны ажаар ужурап болгаш күрүнеге 100 тонна тарааны саар лаваны.

Ажаал алышкынын баш-тайгы хүннеринде күрүнеги шимжамырыне 200 тонна та-рааны кирген, тараанын дү-жүдүн саар көргөш, ам-дээ 700 тонна тарааны күрүнеге сааларын колхозчулар хүлээ-генер.

— Тарааның дүжүдү черле кандыгы? — деп, колхозта парток секретары ш Саая Очурдан айтыр салдымы.

— Баштайгы ажааттыган 600 гектарын бирээнге ошактар 103 центер та-рааны алган бис—деп, ол чу-гаалды. — Дүжүтүп ыдыг болурунга эртен чыны тайга болгаш күсүк чер адырлаа-ганын чорутканы улут ажыктып болган. Чыңалзээр, 1300 гек-тар черин мыңаар алдартан турган бис, оң-биле калы 900 гектар чер сугаттыг турган. Бо чылдың тайа кандашкыны болган-дээ бол, үстүнде чуга-лааным хемчеглериниң ачызы-да дүжүтүп мыңаар алыр арга-лы болганымыс ол-дур.

Колхозта 11 комбайн бар болгаш оң селтегенни чоругу өйүндө шынарлыг кылган-ба-ле бо күнүрге чедир олар урелешкн чокка ажылдап келген. Бир эвес кандыг бар урелешкн болу-дээ берзе, до-раз-на ону эдил алыр арга бар.

Хуралдың киржикчилери ол саналдарга бүрүн чөпшөргөйт турарын алергейлзэн болгаш мынчага чедир Национал фронтунуң ТК-ниң чинтине секретары болуп кел-ген Э. Эрванни Национал фронтунуң ТК-ниң даргазына чыгыс үн-биле соңгаан.

Оң даргазында хуралдың киржикчи-леринге Славияның КП ТК-ниң бирги се-кретары Г. Гусактын таныштырганы Славия-ның Компартияның ТК-ниң саналы бугуар Национал фронтунуң ТК-ниң дар-газын орадакчылыгын хүлээлгенин О. Колохонуу хостаа болгаш Славияның Национал фронтунуң ТК-ниң даргазы С. Фалтанын ол албан-дужаалга соңгаан.

Хуралдың киржикчилери СССР-ниң пре-

В. И. ЛЕНИН МОСКВАГА

СЭКП-ин Москва хоорай комитетиниң болгаш Москва комитетиниң партия төвүзүнүн институтуна — СЭКП ТК-нын чанында Марксизм-ленинизм институтунуң салбырында Москваның союурагыч бир карта-зы бар. Ында Москваның барык бүгү районнарын айы-биле хей беш-адыр сылдысчыгаштар, Кремль, Кызыл шөл, «Националь» гостиница, Улут театр, Эмилдер башкы, найыспалдың өскө-дээ хей-никти бол-гаш чурттага бажычылар чуртутунган. Совет кини бүрүзүнүн чүрөңге эргим Ленинниң черлер ол.

Баштычын амылдап азы илеткелдер кылып турганы күрүнеги болгаш хей-никтиниң 150 хире бажычыны, бугурулгө черлери, кварти-ралар Москвага, Москва обласка чоокиү үгө чедир билдингир турган. Оларны дугайын «Ленин Москвага» деп номда чугаалаан. Ному СЭКП-ниң Москва хоорай комитетиниң болгаш Москва комитетиниң партия төв-гүзүнүн институту 1957 чылда үндүргөн.

В. И. Ленинниң Чогаалдарынын 55 томук чыылдызынын парламент-ниң үнгениниң соода болгаш Институттун эртем амылчыларынын

нарын шимчел ажылы кылырын угулчулуп келгениниң түнүлиниң найыспалага Владимир Ильичиниң амылдары-биле болгаш амыл-чоруду-лазы-биле холбашкан чаа эрдертер, фактылар илереттинген. Оларны «Ленин Москвага болгаш Москва чогулга» деп номга тайылылар. Ному Институт баштычынн төртүтүнгөн хүнүнден бээр 100 чыл болурунга уткуштур белетип турар.

Лениниң идеяларын найыспалады болгаш обласкың ажылы чөина-рынын амылдарга канчаар боттандырып келгениниң боттандырып тур-арынын дугайында «Баштычынн чыгыларың бугуар» деп ном тур-густууп турар. Оң азыралы—партия, совет, амыл-агы амылдары-лар, чогаалчылар, бугурулгө чартыкчылары болуп турар.

Бо чылын «Бистин Ильичи» деп ном парламенттун үнөр. Ол ном Москваның болгаш Москва чогулунуң Ленин-биле умурамып, оң чугаала-рын дыңап чораз амыл-ишчилериниң сантышынынарындан тургусту-нар.

(СЭТА).

Чурттуң делгемнеринде

КУБАНЬ РЭВЯН АЖАЛ БЕРГЕН

КРАСНОДАР. Моң жүрүндө малаш, тусалы турган черлерин барык 70 муң гектар шалын калбарган, Кубань-нын рис зооуларыне жаткалар, комбайннар түнүпкөн. Дүжүт ажаал амыл амыл берген. Славияны болгаш Красноармейский районнарда баштайм муң-муң гектар шалын рыш кестинген болгаш бастытылган.

Крайда «Красноармейский» совхозтун муракчы амыл-агы-нын буржулазы калба-биле ажылааттыг турар. Олар-ның утасары бугуар амыл-агыларда механизаторлар бо-лгаш сугарыкчылар сугарык, механизаторларын амыл-агы тургустууп турар. Оларнын иеси бугурунгар тарыла шал-верин ошол берген, адыра таралжылар бу дээш амыл-агы чарматтыктар кыдыр технология калбарган бугуар рис тарып турар. Дүжүт өөрүкчүт. «Красноармейский» совхоз-тун муракчы амылдары бир гектардан-на 40—50 центер тары бастыгып ат турар.

ТУРКМЕН КУР ЧЕРНИН ХӨВЕИ

АШХАБАД. Тейжен, Мурзаб болгаш Аму-Дарья шынар-ынын амыл-агыларынн соон барык Копстаа коогурун шынарларын туркмен колхоз, совхозтар доң чы-чөгөш-кни дүжүдүп ажаал эгелеп берген. Баштайгы чүс-чүс тонна чык алышкы Колкын районнуң зооучилери түлзүп алышкы черлеринге дүжүп берген.

ЧЫГЫР БУДУРЕР ШУДУТ АЖЫЛДА БЕРГЕН

Чыыр сөккөм бижо берген. Колхоз, совхозтарын зоо-училерне он-он муң ажаал амылчыны апараттары учуккы. Олар 3 миллион 600 муң гектар шалын таран чыгыры амыл-агыларынн дүжүдүп ажаал амыл. Дүжүт тары-жылар барык чер болганда өөрүкчүт. Тижеллей амыра, Курск, Винницын обласктарын муракчы амыл-агылары бир гектардан-на 250—300 центер амыл-агылар дү-жүдүп калып ат турар.

Чыыр бугуар шууду амылдарынн түнүк-не улам күш-тедилер турар. Чаа дүжүт чүдүргөн амылдарынн зоо-училеринн шуулушаан. Бугурулгө черлеринде чыгыр тайы-дырарынн сөөлү эгелеп берген.

ЧААГАЙ ДУЖУТ

ЗАКАТАЛЫ. (Азербайжан ССР). Улуг Кавказтын дээ-дээ черлерде болгаш дээ селтештеринде бугурулгелер бижо берген. Закаталы, Блоканск, Каз болгаш өскө-дээ ра-йоннарын амыл-агылары сентябрь 8-ге оң дүжүдүп ажаал ол эгеледи.

Ажы-агыларынн хөйүкү эстүрүп алган дүжүдү чаа-гай. Закаталы районнуң тоорук эстүрер специализация-лан совхозунда болгаш К. Марс аттыг колхозунда бир гек-тардан-на ажаал ол турар фидан дүжүдү лавнаттыгы-нында бугурун чурткы — шын катан зей—12—15 центер.

Чурттуң тоорук тарымы шалынн бештиң дөрт жөшг Азербайжанда. Оларнын эгелек республикада 15 муң гек-тар.

(СЭТА).

ЭНИДУЗА

Республиканың мал амылчынын хөйүлүдзиге ыяш амыл-агынын амылдарына төлөпкү салышкынын кирип турар. Олар эртен 1967 чылда бир муң амыл тонна ситенин малчынарга белетип берген. Владимир Ильич Ленинниң төртүтүнгенинен бээр 100 чыл болганыга чедикшигн умуражып дээш калбарган социалист чарышны киришпи-шаан, республиканың ыяш амыл-агы амылдары беди-ткен хүлээлгенин алганнар. Олар колхоз, совхозтарга бир муң амыл тонна ситенин белетип келзир шитиптирген. Оон ыңай куш амылды амыл-агыларга 25 тонна хире бүрүдөн кылган хөңгө кимин белетип бээр ол хулээлгенин.

Ол социалист хүлээлгелер амылдарда боттанып турар. Оларнын күмү-биле 500 тонна ситени белеттирген. Тоңу районда лесинтер 250 тонна ситени белеттээш, мурнуку алуурда чоруп турар. Оон ыңай Хай-Хемниң болгаш Чада-намың лесинтери малчынарга база-ла эки дузалампы тур-ралар.

ДАШТЫКЫДАН МЕДЭЭЛЕР

Национал фронтунуң ТК-нын хуралы

ПРАГА. (СЭТА). Чоокта чаа Прагага Че-хословакияның Национал фронтунуң бак-таалга партияларын болгаш организация-ларынн төлөөлөкчилериниң хуралы бол-ган. ЧТК агентилериниң аныктагы-биле алы-гач, ЧКП ТК-нын бирги секретары А. Дуб-чек ЧКП ТК-нын сөөлү плениумун шит-пилерин, Ф. Крателды бодунуң дэлзэн бугуар Национал фронтунуң ТК-нын дар-газын хүлээлгенинде хостар дугайында болгаш ол албан-дужаалга ЧКП ТК-нын Президиумунуң кеңигүүн Эжен Эрванни томулдуур дугайында ЧКП ТК-нын сан-алы хуралдың киржикчилеринге таныштыр-ган.

Хуралдың киржикчилери ол саналдарга бүрүн чөпшөргөйт турарын алергейлзэн болгаш мынчага чедир Национал фронтунуң ТК-ниң чинтине секретары болуп кел-ген Э. Эрванни Национал фронтунуң ТК-ниң даргазына чыгыс үн-биле соңгаан.

Оң даргазында хуралдың киржикчи-леринге Славияның КП ТК-ниң бирги се-кретары Г. Гусактын таныштырганы Славия-ның Компартияның ТК-ниң саналы бугуар Национал фронтунуң ТК-ниң дар-газын орадакчылыгын хүлээлгенин О. Колохонуу хостаа болгаш Славияның Национал фронтунуң ТК-ниң даргазы С. Фалтанын ол албан-дужаалга соңгаан.

Хуралдың киржикчилери СССР-ниң пре-

зидентини Л. Свободага чааа чорудуп, ону боттарынын бүрүн дөткни турарын бугу-регкен.

ПРАГА. (СЭТА). «Руде право» солун На-ционал фронтунуң ТК-нын даргазы Э. Эр-ванни интервьюу парлан үндүргөн. Чурттуң Национал фронтунда каттышкан по-литиктиг күштери Чехословакиянын Ком-мунист партиянын доңгалдып сөөлү кат-тышкн, чуртка бүрүн таарыштыр катты-жарын болгаш политиктиг амылдарды чо-думчуларын чоорту чедип алыр дугайында куткулге Коммунист партиянын бүрүн-биле дөткенин эргекч чугула дээрин ол меделзээш.

Национал фронт-иштики демократиянын бедек чадалыг калбак организация кылдыр тургустууганын Э. Эрван санылгылган. Де-мократияга чыгышын алыш, шыңнада де-мократияны социализмге удуру тургузулуп, ыч-таалга нитилелдин социалист үндөшүн-дүн кошкадырын күзеп турар күштерге өмзөңжүр чорукка удуру кичээлдерин турар дүжүдүгэ бисте четтири-биле бар деп, ол меделзээш.

Национал фронт ЧКП-ниң удурутку ро-люн болгаш оң программалыг шутурун хүлээлгө көрүнгө үндөзлзш хөңжүп кел-ген болгаш моон соңгаар-дээ хөңжүр деп, Э. Эрван меделзээш.

МУРНАКЧЫЛАРГА ШАҢНАЛ

ВАРШАВА. (СЭТА). Дүжүтүп нити национал байра-ламын бугурулганы улуусу Польшаның көдээ амыл-агы-нын муракчылары ПУР-нуң партия, күрүне амылдары-ны-биле ужурашкан дээрин ПАП агентиле аныктаган.

Ужуржамышын үзүндө кө-дээ амыл-агынын 86 мурак-чыларын күрүнегиң улуз чынарларын тывыскаан.

ПУР-нуң Күрүне чөвүлел-иниң даргазы Мариан Сыхал-ский болгаш ПКАП ТК-нын бирги секретары Валдислав Го-мула журажамышынн кир-жикчилеринге чык чугаалаан. Олар шаңнал-биле холбаштыр

көдээ амыл-агынын мурак-чыларын байыр чезирген.

Гектар бүрүздөн 22 цент-ири тарааны ажаал ап, чылда күрүнеге бугурун чартык мынчага тонна ажы тарааны дужаал турар күрүдээ амыл-агылар-нын чедикшигенин В. Гому-ла бедек-биле үндөш.

Берлинге массалыг митинг

БЕРЛИН. (СЭТА) Берли-ниң 150 муң амыл чурттакчы-лары фашизмниң амылгыга таварышкыларынн турскаал хүнүгө бараан болдурагы митингке чыгышан. Аңаа ГДР-ниң удурутку амылдары-на, а ол ышкыш Уаурадамын-кынын фашизмге удуру шак-чээшкенин 16 европа чурт-тардан келген төлөөлөкчилери киришкен. Митинг «ГДР-ни бижылгаар дээш!», «Барыш Германияда неонацизмге бол-гаш алаансырак чорукка удуру улустарынн тайбыны болгаш амыл чок чоруду дээш деп ло-зунганын ала-биле эртен.

Митингте ГСЧП ТК-ниң По-литбюрозунуң кеңигүүн про-

3.137 четкен

ХАНОЙ. (СЭТА). Чоокта чаа ВДР-ниң элчилери Нгеан монуку агаарында база бир америк самолотту дүжүр ал-кан. Мынчагыш ВДР-ниң агаарында дүжүр аткан америк самолоттарын нити савы 3.137 четкен деп, Вьетнам ин-формас агентиле аныктаган.

АТКЫЛАЖЫШКЫН

АММАН. (СЭТА). Израиль дайынчыктар Иорданияга удуру чепсикти көңгөззөн со-веттайын турар.

Иорданиянын шериг төлө-лөкчилериниң мезгелде-биле алырга, израиль дайынчыктар алы-Машина районда (Иор-даниа хем шылаанын соңгу та-лазы) нордан туруштары ар-кыларын-биле боолаан. Иор-даниа шериглер адимышын-биле харылаан. Бүдүн чартык шак-тар угулчулган аткылажыш-кын үзүндө нордан тала чыд-ырг чок болган.

фескор К. Хагер үвөс чугалаан. Бүтү улустарынн тайбыны бол-гаш амыл-агы дээш демиселге гитлерги фашизмни ашкан тилегииниң алаарына совет улустун таварышкы аажок хөй котаралдарынн дугайын ол санылгылган, гитлерлэг Герма-нияны чыла шаарында Совет Эмелелериниң шиттирлэг ролун меделзээш. Совет Эм-ел болгаш өмөлдөш соца-листиг өскө-дээ күрүчелер-биле

кады ГДР-ниң улустунуң боду-чук социалист чаала амыл-кынын болгаш тайбынн кам-галарына. Европаның амыл чок чоруду дээш чыгыш чок демиселди урулдузээрине шиттирлениң дугайын оратор меделзээш.

Совет Эмелелериниң, Польша-ны, Венгрияны, Болгарияны болгаш Барыш Германияны төлөөлөкчилери митингке база чүвө чугалаан.

ЧАА КҮРҮНЕ

ЛОНДОН. (СЭТА). Мурнуу Африкада ачкан протекторат турган Сомалии бөгүндө эгелек амылдарына бугу-рун күрүне кылдыр чарла-тылган.

Сомалиинын найыспалы Мбабиде келген дыңады-

Дезишкин

БЕРЛИН. (СЭТА). АДН агентилериниң адынагыш бугуар алырга, сөөлү неде-лзээш барыш-герман бугу-сөөлден дөңгө хөй шериг ал-

бажыларга Герман Демократ-тич Республикада келген. Тус-түшерилериниң солдаттары болгаш биче командирлери оларнын аразында бар.

Суд шиткели

БРАЗЗАВИЛЬ. (СЭТА). Браззавильде кеземче судуниң ачкучуниң шериг депсөн ачкучуниң эвес куулап турган ду-айында хөкөм удуру шилдери до-уулаан. Конгоиң информация агентилериниң аныктагыш бугуар алырга, айыл чок чо-рук албанынн чинтине дирек-тору турган Бернар Матигу болгаш полиция комиссары тур-ган Андре Китиди беш чылда

ЧЕРНИН АНЫЯК ЭЭЛЕРИ

„Правданың“ мурнуку чуулгу

Совет чуртун чыл демдегелинде эвээш эвас алдарлыг арынар бистиң аныяктарымыска, ленинни комсомолга хамаарып турар. Коммунизмни аныяк туугулары хоочун салгал-биле нады хоорайлары, заводтары болгаш электростанцияларын туруп, чаа черлерин амыгылап, тайгада баштайгы көпчүлүк аныяк, Төрзөн чуртун экономикагит болгаш камгалап күчүзүн быжыглап турар. «Шалыпчы» деп сөстүң «комсомолчу» деп сөс-биле уругулач кыжы турарына шагда-ла чаңчыккан бис: шалыпчы комсомолчу суботник, шалыпчы комсомолчу элчег, шалыпчы комсомолчу туугу...

Ам, ВЛКСМ-ниң бежен чыл өнүгүп бүүрүзүндө, «Правады» почтазы боттарынын дугайын, боттарынын эштеринин дугайын, коммунисттик партиянын херээнге бузулбас шыңчызынын дугайын чугаалап турар оолдар, кыстарынын хей чагаларын экип турар. Ставрополь крайының «Коммунистический маяк» артелиниң комсомол организациязының секретары Виктор Касьяненкоң бижизин: «Бистиги колхозурус 1920 чылда-ла тургустунган коммунонадан өсиен. Кырган-ачаларымыс болгаш адаларымыс алдарлыг чаңчылдарны биске чедирген болгаш ол чаңчылдарны көвүдөдирин орадамын турар бис. Чээрби чылдарың аныяктары коммунона үндөз-лөз болгаш өкүрткэ баштайгы хойжу хоорайжыгашты туткан. Даразында он чылдарың комсомолчулары суурга улут партияны кылып, спорт деринишкениниң комплексин туткан, а бөгүнгү аныяктар Нультураның өрдүзүн болгаш чангыс чер-чуртчулар маадырларга турскаалдык ылган. Турскаалдык бээрдык мөңгө алдарың өдү хып турар. Маңа бис Ленинни комсомолдун 50 чылынга болгаш В. И. Ленинниң төртүткөнүнүнүн бээр чүс чылынга алдар болдурган хүлээлгелерин ап, тикелчилерге баштайгы коммунарларын, шаңналдарын тургускан бис. Чартык чылдың түннелерин бугаар ол шаңналдары аныяк колхозчулар Иван Курносинге, Мина Навога, Александр Моисеевге, Любовь Меренкога тыыскаан».

Дириг чаңчылдар амгы аныяк чер амылдыглары суурга баштайгы комсомол үрлерин организастап, колхозтары болгаш совхозтары тургузуп, фашисттик эиленчилер-биле нады-дошуну тулчуушкуннарга амы-тынны хайыраларын турмуш турган кижилер-биле былыг харылзаалар-биле холбаштырып турар. Хоочун салгалдарың улугер-чинизин бугаар комсомолчулар бөгүн-даа коммунисттер-биле хол-хөлүндүн тутунчул алгаш, эң нарын болгаш харыскалгы амыл-херекти холга ап турар. Хүн бүрүнүң күш-ажылыгы олар дуржулгалыг тараажылар-биле кыжы турар, хоовуларың болгаш фермаларың бугулар мастерлерни бугуп турар.

Бөгүн мындок кол амыл-херек — дүктү ажаап алышыкчыны, күрүнге тараа болгаш өскө-даа продуктулар саар талазы-ды хүлээлгелерин күүүсидир. Амгы тараа кезиндемеде чүгө Оренбург областың хоовуларында бөзүн 80 муң оолдар, кыстар амылап турар, оларын ийи кижиниң бирээни-ле комсомолчу. Ада-чурттуң Улуг дайынының чылдарында Төч-

кинниң МТС-ның Ф. Н. Сальцев баштаан бригаданын шаңнаан фронтуну тукту алыр эрге дээр комсомолчу-аныяктарың бригадаларының чарыжы ында калбарган. Ол бригаданың ижигүннери болза, фронтуге чоруткан адаларын болгаш аныяктарын солаан келүүндө он чеди харылг механизатор кыстар болган. Чүс амыг бригадалар ол эргим эдилелди чедип алыр дээр чарып турар болгаш Ф. Н. Сальцев ук тукту чер амылының бедик культуразы дээр демиселге тикелчи болуп, областа эң бедик дүжүттү ажаап алган болгаш тарааның чидирин болдурбаан коллективне тыспыр.

Аныяктар өөредилгеге база-ла шудургу чорун иледе көргүзүп турар. Бистиги бедик механизастаттынган кездэс амыл-агыл бүүдүргөвис агротехникит болгаш экономикит эки билиглерин, машиналарны амыктыг амылап билирин, материал-техникит херенгилерин камналгылыг чарыгдарын негеп турар. А ол дугайында эртем билигит, бүүдүргөвиги эртемге үндөзилгенин арга методтарын шигүздөп алган кижилер херек. Институттарга, техникумнарга болгаш профессионал-техникит училищелерге эки билиглерин алган аныяк тараажыларың хей оялды колхозта-да болгаш совхозта-да амылап турар. Ындыг болза-да мергендилгид калдар ам-даа чедипшес. «Өренир, өренир болгаш өренир» деп ленинчи чагыл өл бүүрүзүңе, кыс бүүрүзүңе дотазмал лөзүң болган турарыңың чугулазының учуру-даа ол.

Өөредилгеге чылының эгелээри-биле колхозтарын болгаш совхозтарын ууртукчуларын, кездэс партия организациязы профессионал болгаш нити билиг белеткелни бедидирген бугу-ле таарымчалыг байдалдары аныяк амыл-ишчилерге тургузуп бээр учурлук.

Недөзгө аныяктар дотазмал дээр чүвени мынчага чедир-ле чамдык черлерде чугаалап турар боор-дур. Ынчалза-даа чүгүн учурунда, кайда дотазмал турарың? Аныяк кижилерин өөрүшү-биле хүлээп ап болгу дег бүүдүргөвиге Москва чогуңуң хоорайларында четкери-биле бар-даа болза, олар Москва областың хей-хей суурларында арткан. Чимжэ, Серебря-Пруд районында ийи чартык чылдың дургузунда аныяк чер амыл-дыгларың саны 366 кижиге көвүдөз, оларын иштинден 289 кижиге ортумак болгаш сес чыл шолөзүн дөссөн соонда кездэс амыл-агыгга амылдары-биле келген. Ортумак шолө-ның кижизинчилер боттарының күнүн болгаш билиглерин амылаар чер тыппас, аныяк кижилериниң күш-ажылы-ның, амылдарының болгаш дыштанылгызының байдалдарын экиндиргенге кичээлгенин эвээш улагуларың турар ындаг амыл-агылардан аныяктарың үнүп чоруп турарын амыдырал бүүдүргөвиге-биле көргүзүп турар.

Недөзгө амыл-агыл күш-ажылыга ыныкышылга, тараажы-ның профессионал чоргоаралыга аныяк салгалды кижизиндери — партия болгаш комсомол организациязының амылың чугула талазы. Чамдык черлерде ишелге өөреникчилер-биле амыл-агыл ууртукчуларың, чер болгаш мал амылының хоочуннарыңың учуражышыңыңарын организастап, хоовга

болгаш фермага амылдар кылдыр оларны өй-шаанда белеткел турары черле чөптүг. Аныяктарың улуг амыл-херектерин кылдырарыңа дидими-биле бүүрүп, оларын эң эки төлөөлүктерин бүүдүргөвиги харыскалгыг участктарыңа депшидип турары колхозтарын болгаш совхозтарын ууртукчуларын дөткериңи база чөптүг. Бүрүп орап салгалдың, өң идеялит каңгалгазың болгаш чогадыкчы өзүндөзүнүн дугайында кездэс коммунисттерниң ада сагыш салышыкчыны улуг амыктыг болуп.

Аныяктарга амылдарының болгаш дыштанырының эки байдалдарын тургузуп бээр-биле хей чүвени комсомолчулар боттары база кылып болуп. Чимжэ, үш чыл мурунда Украинаның комсомолчулары күш-культураны болгаш спортту хөгжүдериңи, спорт деринишкенин турарыңың үш чыл планын амылап кылган. Ам олар бо программа күүүсеттинген деп чоргоарал-биле чугаалаар эргелиг. Республиканың чүгө кездэс черлеринде бөзүн 14 муң чаа спорт базаларын тур-

Ур үе эртпээн. Ынчалза-даа чээрби чыл мурунда болган алдын күс. Ачам-биле ушкы-жып алган чораз, аас-кежиги-тиг өөрүңүтү хүнүн ычкан бер-ле дугаар уткуп алган мен, нем ышкаш сеткилденд ут-

Мээн школам

тумас чүве мээн школам аларга. Санын санаар боордан болгаш, тумас мен. А үжү-түд хевирин бөзүн көрбөм, му-

КАДАРЧЫ

Чыргалбай Сатович Шивит «Найрал» совхозун мал амыл-дында дуржулгалыг кижилерин бөзөм. Ол Кара-Тал деп черде коммунисттик күш-ажылдың шалыңчымы деп бедик атты чалап алган сүт-бараан ферманың ийи кадарчымы. Бо чалын ферма Булак деп черге чалаан. Шивиттин кадалыг турган иктериниң күжү дык шыырак. Оларын кадалын уругулап таарыштырып, ажаалда, хайгааралын бичи-да сууларташкан.

Шивит бодунуң арга дуржулазын аныяк кадарчыларга дамчылып, амыктыг сүмөзүн берип келген. Аныяк кадарчы Дандар Кызыл-оол хоочун малчынын үлгөргө-чигеэн өөренип, мурнакчы дуржулазын шигүздөп ап, хүнүнүн иктериниң өттүгү, сугагү черлерге кадарып келген. Ол эки түннелдиг берген. Юбилейгит чылда олар кайлымы-да мал амылының социалисттик чарыжыга киришкен, тилекчилер болган. Олар профсоюз обкомунун Көдөс амыл-агыл министрствозунун Хүндүлүг бижиктери-биле шаңнаткан.

Чыргалбай Сатович Шивиттин кадарган иктеринден сес амылдың дургузунда бир ийеке оналштыр 884 кг сүтүг турган. Мурнакчы кадарчы бодунуң оналшкан амылдан алган-да хой-нигиниң амылыга база кызым. Ол Чаа-Хол кездэс Сөвдөдиг депутатты хүлээлгезин ас сеткилдиг күүүсөдүп турар. Сонгукчулар мурунга каш удаа өтчүдүн берген. Кирген чагыларын күүүсидир дөш болдурар шаа-биле бугу-ле хем-чегин ап турар.

Т. ОЧУР-ОЛ.

муниэм тургузукчулары, чараш чуртталгалыг башкы, өмчү, иже-нер, кадарчы, санаң дөш кымын чок дээр. Чимжэ: чалгыс партага өөренип чоралым башкы Григорий Намзырай ВЛКСМ райкомунун секретары, Шымырал Биче-оол дээр эртем-ник башкы. Дээр эртемник Чамзырай Кара-оол кижиги эми-чиз, Чөмбүрүк Мунзук иже-нер, Сундуйей, М. Кок-оол Улан-Удэде институтта өөренип турар. Кадарчы Елизавета Дамба, Олаак кыс-ажаалдык бүүдүргөвиги билир дөш тура-сөртүгүт амылап чоруп. Бодум механизатор, бугалтер болгаш харылзааның электромеханиги тускай мергежилдерин чедип алган мен.

Бо чылын улуг олтуңу өөренип чораз дөтөм чырык школамга киридим. Ынчалза-гыга эге школам ам ортумак ылга. Эртемче улам ханылап, хей-аытыг салгал болуп өөренир. Баштыңчыны дөзөп салгал. Илалдык Илья Ленинниң 100 харлааныңа турскаалдыг бедектер-биле ужуражынар, эртим чаштарым!

М. ТИРЧИН.

Тес-Хем район.

КОМСОМОЛГА ПАРТИЙЖИ УДУРТУЛГА

Чаа салгалдың кижилерин төлөпиг кижизиндери партия улуг сагышты салып келген болгаш салым-даа турар. Ол дугайым чокта СЭПК ТН-ның хүлээп алганы «Комсомолу ууртук талазы-биле Красное крайыниң партия организациязының амылың дугайында» доктаалы херечилеп турар болгаш комсомолга партийжи ууртукталыг хү-бүдүдө күштелдиринче ут-лапкан хамы аныкты берип, комсомол организациязының партийжи ууртукталыг ижигинин тодарыг оруктарын ында айткан.

СЭПК ТН-ның ол доктаалын амылдарга боттарының ут-лапкан чамдык амылдарын Кара-Хемниң партия райкомунун бюрону чорудуп турар. Райкомунуң пленумунга амыл-чы чоннар ортузунга кижизиндиге амылдын күштелдир дугайында айттырың чугаалашкан. Аныяктар ортузунга идея-кижизиндиги амылды улам күштелдириниң хем-чегерин Пленумун доктаалында чугула чери ээлеп турар. СЭПК райкомунун бюронуңа комсомол амылыңа хамаарышкан айттырыңың база чугаалажы көргөн болгаш планнап турар. Чокта «Тин-лелге» колхозта партия өгө организациязының хей-нигиниң организациязының кам-чаар ууртук турарың дугайында айттырың райкомунун бюронуңа тургускан болгаш моон сонгаар ол амылдын күштелдирин партия өгө организациязының бюро дааскан.

Районунуң чоңунуң 30 хуузу аныяктар болуп турар болгаш амгы үедө ВЛКСМ-нин хүрээ-ленинде 800 хире аныяктар хаара туттулган. Колхозтарда болгаш совхозтарда 408 комсомолчулар бүүдүргөвиги амыл-агыл адырларында амылап турар, ол болза районунуң комсомол организациязының 50 хуузу болуп турар, оон ийинде механизаторлар 157, мал амылында 62 комсомолчулар бар. Колхозтарда үш комсомолчу аныяктарын сүт-бараан фермалары бар болгаш ол фермаларын иштинден «Октябрьның 14 чылы» колхозтук Мергенде комсомолчу-аныяктар ферманы коммунисттик күш-ажылдың ферманы деп бедик атты чедип алган.

Комсомолчу аныяктарың аразында боттарынын оналшкан амылыга планың онал-даларын хү-бүдүдө амыл күүүсөдүп, бүүдүргөвиги бугулар мурнакчылар болуп турарларын саны уругулап өтүп турар. «Коммунисттик орук» колхозтук механизатор Петр Ситни-ков, «Кызыл тул» колхозтук тракторист Токму Сиврин, саачылар Кара-кис Иргит, («Октябрь 30 чылы» колхоз), Чечек Минажык (Ленин атыг колхоз), Белбей школазының башкысы Марчин Олан, амыл амылдарың Тамира Родица олар боттарының комсомолчу адын бедик тулуп, өскөлгөргө үлгөргө-чиге болуп турарлар. «Вурунгар» совхозтук механизатору комсомолчу Мерген

Миков болгаш «Октябрь 14 чылы» колхозтун саачымы аныяк комсомолчу кыс Ирина Салчак бүүдүргөвиге чедип алган чедипишкенин дөш чокта чаа комсомол Тен Комитетинин «Бүүдүргөвиги аныяк мурнакчымыңа» деп демдэ-биле шаңнатканнар.

Амгы үедө районун аныякчы комсомолдун бежен чыл өйгө төлөпиг ужура-жыр дөш улуг көдүрүлүшүнүт амылап, Юбилейге уткуш-тур боттарынын алган соци-алисттик хүлээлгелерин чедип-киниң күүүсидиринче ут-лапкан бугу-ле аргаларын амылап турар. Комсомолдун 50 чыл болгаш В. И. Ленинниң төртүткөнүн хүнүдөн бээр чүс чыл өнгө төлөпиг ужуражыры-биле аныяктар ортузунга соци-алисттик чарыжыгга эгелечилер «Тинлелге» колхозтун комсомол өгө организациязы (секретары Люд Иродова) болган. Ол комсомол орга-низациязында 30 комсомолчу бар, оларын 9-у механизаторлар, 3-у мал амылдарчы-лар. Колхозтун комсомолчу аныяктары амыл-агылынын мурунда салдыгын сорутка-ларын хууса бетинде күүүсидиринге бугу күлүп салып, колхоз баштаар чериниң, мында партия организациязының шигиң дуулажыкчы болуп турар. Мында комсомолчу аныяктарын сизин белеткениң үе-зинде амылап турган эвээш 185 тоңа эки шынар-лыг мал чегин белеткени. Ол-ла комсомол өгө организаци-зының кижигун Мария Багай-оол чеди айлар дургузунда бир саар ийеке оналштыр 1240 кг сүтүг саап алган. Механизатор Петр Мусихин хүн нормалын 150—200 хуу чедип күүүсидир турар. Комсо-мол өгө организациязы урам чугу көрүдөзүнүн талазы-биле ийиги черин районун аныяктарынын фестивалыга чалап алган. Комсомол өгө организациязының секретары Люд Иродова колхозтун аны-агы адырларында амылап турар комсомолчуларын амыл-херөөн уругулап сонуу-тур, колхоз баштаар чери болгаш бригадир-биле хүн-бүдүдө харылзажып турар. Эртем чылын ол комсомол өгө организациязының амыл комсомолдун өтөт-сонгала-лыг хурамыга багы деп көргөн турган. Мында партия өгө организациязы (секретары эш Фунтиков) комсомол амылчы-гугулап сагыш саны, дуулажы-жып, комсомолчуларын чаа эгелээшкенин дөтөп, комсомолчу аныяктар-биле быжыг харылзааны тулуп турар. Комсомол хурадалары өй-шаанда эртип турар. Коммунисттер эштер Фунтиков, Евтушков, Диденко, Чепкасов аныяктар мур-нунга алыштыр, бедектарын чорударында уругулап кирип келгенер. Ол колхозтун баш-таар чери (даргазы эш Евтуш-ков) аныяктарын дээр өгө

гугу өөренип көрүп, ону чо-гуур үе-шаанда хандырып берип турар, чугуа бо эртем алды аялдар аны-бүрү хем-чегерин эртеринде комсо-мол өгө организациязыга 300 амыг ашканы үндүрүп берген.

Комсомол амылы, оон ро-люм бедидер талазы-биле чам-дык багыт эвээс түннелдери «Совет Тыла» совхозтун партия комитети (секретары эш Саа) чедип алган. Мыда парт-ком, совхозтун дирекция чери комсомолчуларын болгаш аныяктарын эгелээшкенин чо-гуур үезинде дөтөп, оларга боттук дузаны көртүзүп турар. Бо чазын совхозтун дирекция черинге Чинге-Дагга аныяк-тарын тускай хову бригада-зын тургузар-дыр деп комсо-мол организациязы дилет кылдыр, совхозтун дирекция чери, партком дөткөш, ук бригаданы тургускан, оон бри-гадиринге аныяк коммунист эш Макаев Саамалды төмү-лаан. Ол бригада багыт эвээс амылап турар. Совхозта амгы үедө спорттун 73 разрядчы-лары бар, бо чалын район фестивалында совхозтун спорт-чулары бири чери чаалап ап, ВЛКСМ райкомунун «ВЛКСМ-нин 50 чылы» деп клубтун мөңгө-биле кадалаалары-биле алганар. Совхозтун дирекция-зы аныяктар ортузунга күш-культура амыл сагылары-рымче ут-лапкан хемчеглерин экиндир-биле спорт херек-селери садып алырында 1500 ашканы комсомол өгө организациязыга берген.

Комсомолга партийжи ууду-тулганы күштелдиринче ут-лапкан хемчеглерин Сарыг-Септин № 1, 2 ортумак шко-лазында партия өгө органи-зацизы (секретары эштер Пересторонка, Монгуш), «Кы-зыл тул» колхозта партия ор-ганизациязы чедип алганар.

Ынчалза-даа чамдык партия өгө организациязы комсо-молду ууртук талазы-биле элөөн четтесидир болуп ту-рарын демдегеле чөптүг. Сөөлгү чылдарда колхоз, сов-хоз бүүдүргөвиги бир кол адры мал амылында амылап турар комсомолчуларын саны мурнуку чылдарыңа куулаан, бо хүндөдө хой амылында чүгө дөт комсомолчу өг-бүдө амылап турар. Оон-биле чер-гелештир районда ийи ко-мсомолчуларын саны 1966 чылда дөткөргө, бо чылын 154 кижиге куулаан. Сөөл-гү ийи чылдарда «Вурунгар» совхозта болгаш «Октябрь 30 чылы», «Ленин орук», Ленин атыг, «Октябрьның 14 чылы» колхозтарда комсомол организациязы шугут өспөй келген. Ол черлерде партия өгө организациязыларын се-кретарлары эштер Куажик, Иронов, Насык-оол, Катин-на, Есипов олар ийи бай-далды эер талазы-биле хем-чег албаанар.

Чамдык амыл-агыл ууду-гучулары комсомолдун кү-

жүңгө дааныр ужурул турган, оларын кылган эгелээшкени-нин дөткөш, комсомолдун амылын сонугулап, тооп көр-бөс чоруктар бар болуп турар. Ботта «Ленин орук» колхоз-тун ууртукчулары хамар-жыр. Комсомолчулар болгаш аныяктар район аныяктары-ның комсомолдун 50 чыл өн-гө турскааткан фестивалында белеткенип алган, район тө-вүнгө чедип амыр-биле тра-спорт дилээр, колхоз даргазы эш Саанов ойталап каапкан, а партия организациязының секретары эш Насык-оол дөт-көшчө бөзбөн. Ол-ла колхоз-тун «Комсомолчу прожектор-лар» шугулың кижигунери чаш бызаалар азырап өстүрүп турар чылгада кажааларын серилеп, чаз өтпөс кылдыр кылар деп сагал кирип кел-дирге, колхоз баштаар чери ол саналды дөткөш болгаш ха-рым-даа оларны уур кончу каан. Комсомолчуларын бол-гаш аныяктарын үнелит са-налдарын дөткөш чорук «Бу-рунгар» совхозтун дирекция черинде база бар.

«Октябрьның 14 чылы» колхозта партия организаци-зы (секретары эш Есипов), колхоз баштаар чери (даргазы эш Саморков) олар комсомол хурадаларына олурүшпайн тур-рар база оларын мурунга аныяктар темзинга чангыс-лаа катал лекция, беседа кы-лып бөрбөзөр. Ол ышкаш байдал райпода (даргазы эш Пересторонка, партия органи-зациязының секретары эш Дрибинна) база бар болуп ту-рар.

Амгы үедө районун партия организациязы 1968—1969 өөредилге чылында комсомол-дун политчыдышкының чогуур үезинде четчелээр, кичээдери баштайгы хүндө-ден эгелен организастыг эрти-рер, шымырак пропаганда калдары-биле хандыр талазы-биле амылды эгелээр. Район-нун комсомол организациязы комсомолдун 50 чыл өн-гө таарыштыр алган соци-алисттик хүлээлгелерин хууса бетинде күүүсидиринге ут-лапкан хемчеглерин алырында оларга дуулажыры болган районунуң комсомолчуларын, аныяктарын ортузунга кижизинде амыл күштелди-ринче кичээлгени ут-лапкан чорук ужурул бис. Чер-черде комсомол өгө организаци-зын шымырак белеткелди, ни-циатив, амыл дөш хайы-гып чоруп аныяк калдар-биле быжыгалар партия ор-ганизациязынын комсомолу ууртук талазы-биле чугула соругаларынын бирээни.

СЭПК райкомунуң бюрону партия Тен Комитетиниң доктаалында айттыгган хемчег-лери болгаш СЭПК Тыла об-комунун III-ку пленумунун шигитирин амылдарга бо-талдарыңче ут-лапкан бугу хемчеглерин алыр, амыл-агыл болгаш культура тургузууку-нунга чедипишкенин болдур-гус комсомолчуларын болгаш аныяктарын күжүн мөөнээр.

С. ТАНАА, СЭПК райкомунун секретары.



ЧЕХОСЛОВАКИЯНЫҢ ОРУКТАРЫНДА. Совет Армияның дайыңчылары Польша Уаус Республиканың дайыңчыларыга байыр чедирип, оларын-биле ужуражып туралар.

В. СОБОЛЕВНИЦ фотозу.

СЭТА-ның фотохроникамы.

Интернационализмге шынчы чорук

ПРАГА. (СЭТА-ның корреспондентиниң). Саазада Жидер орайыниң бөдүк коммунисттерин Прагада совет элчин черинге чоруткан чагааныңа бижизин болза: «Социалисттик чурттарын улаустары, хамыктын мурунда совет улус биске аар, берге миңталарда дуулажыры көргүсөм, ботта-ларын интернационалчу хүлээлгезинге шыңчымын база катал баштыкан». «Бистиги чурттарымын амыл чок чорутуң болгаш камгалаалар, чурта социализмниң улам ий-агы тилелгелерин мага-дылаан чүгө социалисттик чурттарын чалгыс экинде» дээрин олар демдегелен.

Бо хүндөдө ЧССР-де элчин чери болгаш совет өскө-даа ал-бан черлерин хой чагааларын болгаш дилегерин ап турар. Праганың болгаш Братислава-нын амылчылары, Острава-нын, Брноун, Лабада Усти-нин, Мостун, Гавиржовтун болгаш республиканың өскө-даа хоорайларының база суур-ларын коммунисттер чага-ларын болгаш дилегерин чорудуп турар. Социалисттик чаалап алышыкчыларын кам-галар талазы-биле чехосло-вак улуска Варшава Керээниң чурттарынын көргүсөм чагай сеткилдиг дуулажы-зын, москва чугаалажыкчы-

дырын херек кырында оралда-жып турар» деп ол чагаалда чугаалап.

Гавиржовтун бөдүк шатер-лары чажыт клубтарың бол-гаш организациязының амы-лын хоруруунуң эргежок чугу-лазынын дугайын бижээр.

Чагааларын хей нуруузуң-да ат салбап болгулаар. Ча-гааларда чүгө хоорайларын болгаш авторларын мергежи-лин айткан. Кижилер антисо-циализм күштерге улар амыл-биле демискирин, чурта сөөлгү болушкуннарга холбаштыр боттарынын херек кырында шын сеткилин болгаш бодалын амы-биле чугаала-рын ам-даа дилгирин турар. Праганың «ЧКД» заводтунуң чал-дыктык контрреволюция-нын кылдарын болдурүп болур бо ычкан?

Промеркиже амылчы ком-мунист сөөлгү үедө тытпал келген болгаш контрреволю-циянын төптери болу берген чажыт клубтарың болгаш каттыжымыштарының хора-лакчы амылыңа» кичээлгени бодунуң чагааныңа көрү-дүргөн. «Социализмниң катал чөдүгүн «олар коммунисттик партияны буза шаарын бол-гаш оон ууртукчу ролон бу-жараларын, бистиги чуртту-вусу социалисттик оруктан чала-

дирген» информациянын жас-салыг чексегеринин амыл-чорудуламын хей-хей амылчы чоннар буруу шаап турар. Ол дугайын Праганың бир партия өгө организациязының чага-зында чугаалаан.

«Контрреволюция боду ин-дирдиг турарын болдурүп болбас. Антисоциализм иде-геттерге сөстүн болгаш пар-лаалыгга хоостун күжөвиги ту-рар бис» деп, Мостун комму-нисттери бижээр.

Копилде амылчы, 1945 чылдан бээр ЧКД кижигуну кижиниң бодунуң чагааныңа демдегелерин болза, ам бөзүн Совет Армияны биске берген бугу-ле чүвениң—бөдүн кижилерге хосталганы, демо-кратияны болгаш социализмн ап октарын оралдарың-биле таарымчалыг миңталың реак-ция манат турар-дыр. Контр-революциянын талаалыкчылары боттарынын черлеринде ам-даа артышкан. Оларын күжүн чедир үндөдөй барып болбас».

«Антисоциализм боду кү-рунөге уулардан идегеттерни кезетке. Чехословакияда социализмге аймыл чалаттын-ган деп бүрүн бүүдүр бол-баан шаанда бистен чорбаран» деп, калдонуң амылчылары бижээр.

Т. МАРТЫНОВА, И. МАСЛЕННИКОВ.

